

Akcija Paljenik

Kad god je se išlo, svi su bili tu i nikad se nije dogodilo da smo se povukli ili da smo nekog ostavili. To je za nas bilo gore od bilo čega i zaista, velika mi je čast što sam ratovao sa takvim ratnicima, pri tome ne mislim samo na arape, već na naše dobre bošnjane. U onoj frci raspodjele oružija, mene zapadne PM, tako da ga nisam ni probao, jer već smo se tovarili u kamione. Nas su ubacili u jednu udarnu grupu. Poznavao sam ih onako po viđenju, sve su to neke sitnice zbog kojih se gube glave, al baš sitnicu i kako ljudi na bezvezan način ginu zbog tih sitnica.

Al još gore od toga, ako pogine ako Bogda šehadet mu je, al ostanu ljudi sakati, invalidi, e to je muka. Pisaću više o tome kroz samu akciju, na konkretnim primjerima. zadužimo opremu i oružje i u pokretu nas raspoređuju u grupu i na kamion, već je noć. Poslije duže vožnje, kamion stade, i već smo bili blizu naših linija. Istovariše nas i lagano u kolonu prema paljeniku. Komandir mi je bio neki bosanac. Iskreno zaboravio sam mu ime, i počeli smo sa privlačenjem.

Oko 4 i 30 smo došli na našu poziciju i zauzeli zaklone. Bili smo od četnika nekih 100 metara. Naša uloga je bila da kad grupa prije nas uzme zemunicu da mi nastavimo sa gonjenjem neprijatelja u dubinu i da dođemo na jednu kosu u dubini neprijateljske teritorije, da se rasporedimo u strijelce i da tu čekamo četnika koji se budu povlačili. Ta kosa se nalazila dobrih kilometar i jače u dubini, jer mi smo bili krajnji na desnom krilu napada, i kad se probije linija trebali smo bukvalno trčeći opaliti pravo i poslije par stotina metara skrenuti desno i da što prije izbijemo na kosu koja je bila i odatle podaleko. Samoubilački zadatak, jer takve grupe znaju ostati u okruženju ako ostatak jedinice ne izvrši proboj, al nisam se brinuo, jer mi nismo nikoga ostavljali. Grupa ispred nas je trebala da zauzme zemunicu i da krenu desno u čišćenje drugih zemunica, jer napominjem da smo bili krajnji desno. Mi smo već bili u zaklonima, klanjali sabah i čekamo zoru da krenemo. Kad je počelo da se razvidnjava, samo čuješ na motorolama naredbu za akciju i sa prvim metkom svi strahovi te napuste i u glavi je samo da ideš naprijed.

Akcija je krenula i poslije 5 minuta i mi smo krenuli trčeći prema zemunici. To mi je bilo najdužih 100 metra u životu, pa ću probati da vam dočaram tih 100 metara. Inače, u akciji sekunda je ko godina, tako se kaže. čudan je osjećaj, nije me bilo strah akcije, jer više volim akciju nego da čuvam liniju i čekam granate. četnici su mi nabili ozbiljan kompleks, a kako i neće, mi ispalimo par metaka. oni nam vrata par granata, a najgore od svega kad cujes ispaljenje i znaš da su poslali granatu na tebe i to iščekivanje dok granata leti prema tebi. Kako je to dugo i koja je to psiha. Ljudi koji su iskusili rat vjerujem da znaju o čemu sad pišem. i mi smo krenuli iz naših zaklona naprijed, a četnici usuli minobacačima. Ja trčim, kad ispred mene na 5 metara granata. Ja skrenem desno, pa opet naprijed, kad druga opet lijevo pade od mene, malo dalje, pa sa desne. Nije normalno, ko da kiša pada, a ne granate. Meni ništa, samo naprijed, kad vidim ovog jednog iz Šerića ranjen u noge. Dole niže jedan leži, kod njega bolničar, a granate padaju, krenem naprijed, ispred mene arap, vidim da je mrtav, da mu Allah ukabuli šehadet, skrenem lijevo i već sam pod zemunicom. Ubacujem se u rov i pristižu i ostali iz grupe. Svi su ok, uprkos kiši granata, jer to im je bila fora. Naveče usmjere sve minobacače maltene na 20,30 metara ispred linije i ako krenemo mi sa akcijom, četnici samo ustanu i ubacuju granate jednu za drugom i svaki put kad minobacač ispali kranatu, malo se pomjeri i tako da iduća granata ne pada na isto mjesto, već 5,10 metara lijevo, desno, ispod, iznad, i tako treća, pa četvrta, vrlo efektivno pokrivaju tom paljbom teren ispred linija. Hvala Allahu nama nije bilo ništa, zapravo ranili su nam jednog iz grupe. Manji geler mu probio dlan, ništa opasno.

I mi se tako iskupismo u rovu. Umjesto da krenemo naprijed, morali smo ostati, jer ova grupa je bila izbačena iz stroja. Par mrtvih, da im Allah ukabuli šehadet, a ostalo poranjavano. Mi ono u hodu krenemo da čistimo desne zemunice. Meni zakova PM. Nemogu da ga repetiram. Probam nogom, ništa. Nađem garonju, šta ću moram s nečim da pucam, i nastavimo dalje, al četnici se već ufatili noge. Kako su hrabri, junačina prave, nemožeš ih stići pa da se pogruhamo. Mada smo ih dosta složili na samom početku akcije. Već me garonja počeo lomiti, mrcina teška oko 13 kg, valja to nosati. Napredujemo mi i dalje naprijed, kad puče vidik, dolina, put kompletna vozučka kotlina se vidi, a kad na putu četnički tenk.

Ja se malo bolje zagleda. Uperena mu cijev prem nama. Doduše bio je podaleko u dolini, al opet okrenut prema nama. Inače T-55 u zavisnosti od granate, u ovo slucaju to bi bila trenutna granata, ima maksimalni domet na nišanskoj spravi za tu granatu do 4500 metara. Tako da nas je taj tenk ko ošale mogao da skine. Poučen iskustvima iz prošlih akcija, ja se lagano vratim nazad iza strane i potjeram i ove moje da se sklonimo, da ne glumimo glinene golubove, dok ne dođe naradba šta ćemo dalje. Povučemo se malo nazad, a ostanu dvojica na zarobljenom PAT-u, kojeg smo prebacili sa četničke linije, da bar smetamo tenku. Mada nismo pucali, nama fajde, možeš samo da otkriješ svoj položaj i da onda bude belaj.

A joj garonja me satra. Gledam ima li kakve automatske da se riješim tovara, kad na jednoj gomili vidim litvanku sa preklopnim. Bilo krvi po njoj, uzmem nju, ostavim mrcinu na kamaru. Gledam pušku, a pravo mi poznata, kad to puška od mog instruktora. Reče mi ovaj jedan da mi je instruktor ranjen u nogu, inače je alžirac, i to ranjen u nogu koja mu je ispod koljena amputirana. Baš peh frajer. On je na Vitezu stao na minu i izgubio nogu do potkoljenice. Otišao vani na liječenje i da mu nabace protezu i opet se vrati u Bosnu. Nas je obučavao i eto u akciji ranjen u istu nogu samo u butinu, ništa opasno, metak mu prošišao kroz mišić. Al šta je najgore, naš ga ranio.

To je inače problem. Neiskusni vojnici otkoče pušku i stave prst na okidač, i idu naprijed. Ako slučajno se spotaknu, prst automatski povlači obarač i dolazi do opaljenja. Po pravilu kažiprst je ispružen i oslonjen na štitnik obarača i samo kad se uoči neprijatelj, diže se puška i uglavljena je u rame i sa pogledom preko puške dejstvuje se u kratkim rafalima na metu, po tri metka u kratkom rafalu. To se jako brzo nauči na obuci, možda zvuči komplikovano, al u praksi je jako jednostavno.

I tako mene zapade puška i riješi se mrcine od garonje. Nije puno prošlo dođe nam naredba da produžimo naprijed prema našem prvobitnom cilju i da uspostavimo liniju, al sa obje strane jer kompletna desna strana nije očišćena i postoji mogućnost da su ranjeni ostali ili da nisu uspjeli da pobjegnu. Dok smo mi napadali na Paljenik, desnu stranu su naši držali pod vatrom i to artiljeriskom, kako je fino kad znaš da i ti imaš đokera u rukavu. Kada smo došli rasporedimo se po dvojica svako 50 do 100 metara u zavisnosti od terena, da možemo vidjeti jedni druge, tj. da svaki par vidi idući par i naprijed i nazad i tako dužinom kose. Pokrili smo fin dio kose. Podjelimo se. Jedan gleda naprijed, jedan nazad, a sa strana na određenoj udaljenosti su drugi parovi, jer morali smo gledati nazad, jer sad smo zaobišli sa leđa dio četničke linije koji pješadijski nismo napali, pa uvijek postoji opasnost da je neko zaosto ko je lakše ranjen, pa da proba da se probije. A ja poučen prošlim iskustvima, odmah počnem sa ukopavanjem. Stvarno su mi nabili gadan kompleks sa tim minobacačima. A ono ništa se ne događa, četnici ni metak da opale, a kamo li granatu. Baš čudno, neobično pravo, nisam tako navikao, ko da sam na izletu, a ne u akciji. A ono naši udarili sa svi strana na Vozuču, desno od nas rekićevci uzeli kotu, a desno od njih 7 muslimanska, od strane 2 korpusa su takođe krenuli. Četnici u pravom rasulu se počeli

povlačiti,tako da i nisu dejstvovali po nama.

A dan pravo vruč.Već popodne nas žeđ počela fatati.Kad vidim komadir mi ima mapu terene gdje se nalazimo.Pitam ga da vidi ima li kakav izvor u blizini da odemo po vodu.On uzeo mapu.Gleda nešto.Vidim ja da on blage veze nema o kartama i orijentaciji.Rekoh mu da mi dadne kartu da pogledam.inače kad uzimate kartu prvo je orijentišete prema stranama svijeta.Odredite gdje je sjever.Pošto nisam imao kompasa,po suncu sam se orijentisao.Kad nađete sjever,postavite kartu okrentu prema sjeveru,tako da možete tražiti pojedine objekte ili kote u prirodi i onda ih tražiti na karti,dok ne skontate otprilike gdje se nalazite.Ima i precizniji način sa kompasom i određivanjem kontra-uglova,tako da nađete svoju stajnu tačku pravoprecizno na mapi.To koriste artiljeriski izviđaci,tako da kad nađu svoju stajnu tačku i kad spaze neprijatelja,uzmu kompasom ugao prema neprijatelju i na karti pomoću uglomjera iz svoje tačke povuku taj ugao i lociraju neprijatelja.Doduše za to se koriste dvojica izviđaca.Jedan drugom jave uglove i gdje se ukrste linije tu je neprijatelj i tada samo javimo kordinate nasoj artiljeriji i oni poklope neprijatelja.A može i jedan izviđac al da laserom ili otprilike vidi razdaljinu i da nađe na karti mjesto neprijatelja i javi nasima da ih razvale.Ovo pišem,jer da je taj naš komandir ili ostali znao da koristi kartu i da navodi artiljeriju,puno bi bolje prolazili u okršajima sa četnicima.Jer kad spaziš neprijatelja bolje javiti nasoj artiljeriji.Bar 95 smo je imali,nego da pucnjavom otkrivamo naš položaj. Odgovorno tvrdim da 120mm minobacač ako pogodi tenk može ga u dobroj mjeri onesposobiti,a pogotovo bofors i pragu,čak je dovoljno da padne i u blizini,moguće da izbaci posadu iz stroja.

Jer da smo to koristili na Podsjelovu,a mogli smo,imali smo par 120mm minobacača,bar bi smanjili intenzitet četničke vatre po našim položajima. Da bi tenk ili praga ili bofors dejstvovali oni se takođe moraju pokazati i izaći na čistinu.

Pošto sam imao poslije obuku na minobacaču i računanje i navođenje vatre,tad sam vidio mogućnosti minobacača,a to sam i osjetio na svojoj koži. Cetnici su maksimalno dobro koristili minobacače.

Ja pravo skrenuo sa teme,al to su neka moje zapažanja,pa da ih napišem.Uglavnom vidim ja na mapi par kuća desno od nas i izvor,al između nas i četničke linije.Skupi se nas par i krenemo dole.Kad ono to manji zaseok,par kuća,ja kažem ovim mojima da prvo pročešljamo kuće,da se neko nije sakrio,pa dok mi budemo na vodi da nas ne poroka.

Ostavim dvojicu da nas pokrivaju dok mi budemo prilazili kućama,sta kog da se mrdne da ga roknu.Dodemo do kuća i prečešljamo ih.Kako je obuka zahvalna stvar.Pogotovo ako je ekipa uigrana,pa da netrebaju da se dovikuju.Samo pogledom se sporazumiju,i mada se nas dvojica nismo znali dobro sa ostatkom grupe,al i oni su imali finog ratnog staža,tako da nije bio problem.Prečešljamo kuće.Ništa nema,odemo na vodu i nazad,kad ono pročulo sa za izvor.Svako malo vidiš grupicu ode na vodu.Ajd bar mi je srce bilo na mjestu,kad znam da smo to dole obezbjedili.

Predveče nas dignu,pala Vozuča,elhamdulillah.

Naredni mjesec dana smo napredovali prema Ozrenu,pa prema doboju,usput sukobljavajući se sa četnicima. Manje akcije i tako to.Protjerali smo četnike sa velikog djela ozrena,a tu su oni zadržali četnici,u čija sela iza 2 svjetskog rata muslimanska noga nije mogla ući. A mi smo ih istjerali,koje su to junačine. Muka mi je od njih. Hrabri su kad idu ko vukovi na nenaoružane,a

kad se sukobe sa vojskom ne možeš ih stići,kako se udaraju petama u glavu.Staviše svjedok sam da se jedan četnik objesio,mada je uspio da nam pobjegne.